

EMILY BRONTË

Na Větrné hůrce

AL
press

edice

KIO KAN

EMILY BRONTĚ

Na
Větrné
hůrce

 edice
KLOKAN

Copyright © Květa Marysková – dědicové c/o DILIA
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít

nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu WUTHERING HEIGHTS

přeložila Květa Marysková

Redakční úprava Drahomíra Smutná

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2016

shop@alpress.cz

V nakladatelství Alpress vydání první

Elektronické formáty Dagmar Wankowska

ISBN 978-80-7543-275-9 (pdf)

Kapitola první

1801

Vracím se z návštěvy u svého domácího pána – jediného souseda, kterého tu budu mít. Takovouhle končinu si dám líbit! V celé Anglii bych na mou věru marně hledal zákoutí tak vzácně nedotčené společenským ruchem. Učiněný ráj pro mrzouta jako jsem já. A v panu Heathcliffovi mám přímo dokonalý protějšek, můžeme se o tu pustinu klidně podělit. Báječný kolega v poustevničení! Probudil ve mně náklonnost, hned jak jsem ho poprvé spatřil. Jak tak podezíravě přimhouřil černé oči, sotva jsem dojel k plotu, a jak nevraživě schoval pravici hlouběji do výstřihu vesty, když zaslechl, kdo jsem.

„Pan Heathcliff?“ zeptal jsem se.

Odpověděl jen kývnutím.

„Jsem Lockwood, váš nový nájemce. Kladu si za čest navštívit vás bez meškání po svém příjezdu a spěchám se ujistit, zda jsem se snad nějak nevtíral, když jsem tolik stál o pronájem Drozdova. Zaslechl jsem včera, že prý jste pomýšlel...“

„Drozdov je můj, milý pane,“ přerušil mě nedůtklivě. „Kdyby se tam někdo vtíral proti mé vůli, zarazil bych mu to. Vstupte!“

To jeho „vstupte!“, které procedil mezi zuby, znělo jako „zmizte odtud!“. Ani ta branka, o kterou se opíral, nebrala

vyřčené pozvání na vědomí, a právě to mě asi přimělo vzít ho za slovo. Rostl ve mně zájem o člověka, který byl zjevně ještě uzavřenější než já.

Když viděl, že se můj kůň už málem tlačí do vrátek, vytáhl konečně pravici z vesty a otevřel závoru. Pak se zprudka otočil a vedl mě po chodníčku do dvora. Tam se rozkřikl: „Josefe, odved' panu Lockwoodovi koně a přines nám víno!“

To bude asi veškeré služebnictvo v jedné osobě, pomyslel jsem si při těch dvou příkazech. Není divu, že tu dlážděním prorůstá tráva a živý plot zarovnávací akorát tak krásy.

Josef byl postarší muž, vlastně už dosti starý – stařec, třebaže vypadal zachovale a docela statně. „Pámbu s námi,“ brumlal rozmrzele, když ode mne přejímal koně. Tvářil se přítom tak kysele, že mě napadlo, jestli ho jen netrápí zažívání a jeho zbožný povzdech se k mému nečekanému příchodu třeba nevztahuje.

Dvorce pana Heathcliffa se říká Větrná hůrka. Už název výmluvně naznačuje, jak prudkým útokům povětrí je dům svou polohou za bouřlivého počasí vydán napospas. Větrat se věru nemusí, čerstvého vzduchu je v něm až až. O síle, s jakou tam nahoře fičí severák, svědčí nepřírozený sklon několika zakrslých borovic za domem a živý plot z chatrného trní, jehož šikmé pruty trčí všechny stejným směrem, jako by žebrały na slunci almužnu. Stavitel byl naštěstí prozíravý a postaral se o bytelnost: úzká okna zasadil hluboko do zdi a na rozích zpevnil budovu zvláště velkými, vyčnívajícími kameny.

Před prahem jsem se zastavil a s obdivem se zadíval na groteskní tesané ozdoby, jimiž oplývalo průčelí domu a zvláště portál hlavního vchodu. Tam jsem vypátral mezi nezřetelnými pozůstatky zvětralých gryfů a nahatých batolat letopočet „1500“ a jméno „Hareton Earnshaw“. Byl bych k tomu rád leccos podotkl a vyžádal si od nevlídného majitele stručný historický výklad o tomto sídle, ale jeho postoj

u dveří mi jasně naznačoval, abych buď bez prodlení vešel, anebo se klidil, a já jsem už nemínil pokoušet jeho trpělivost. Alespoň dokud nevníknu do jeho svatyně.

Stačil krok – nebyla tam předsíň ani chodba – a ocitli jsme se v obytné místnosti, které se tu říká prostě „jizba“. Obvykle to bývá zároveň pokoj i kuchyň, ale na Větrné hůrce nejspíš přesunuli kuchyň jinam; zaslechl jsem totiž odkudsi z hloubi domu nějaké hlasy a řinkot nádobím. Také jsem na mohutném krbu nepostřehl žádné známky toho, že by se tu peklo nebo vařilo, a na stěnách chyběly obvyklé měděné pánve a vydrhnuté cedníky. Jen v jednom koutě se světlo ohně zrcadlilo na řadách velkých cínových talířů, stříbrných pohárů a džbánek. Byly narovnány na policích obrovského dubového příborníku, jenž sahal až k samému krovu. Místnost totiž neměla strop a každý si mohl prohlédnout celou obnaženou konstrukci střechy, již místy zakrývaly plošiny z prken, obtěžkané zásobou hovězích a skopových kýt, šunky a ovesných placek. Nad krbem visela sbírka starých, hrozivě vyhlížejících pušek a pár jezdeckých pistolí; krbovou římsu zdobily tři pestře malované plechovky. Podlaha byla z hladkých bílých dlaždic, hrubě sbité zelené židle s vysokými opěradly, ve stínu se rýsovaly nějaké tmavé lenošky. Ve výklenku pod příborníkem ležela hnědosrstá fena loveckého plemene obklopená houfem kničících štěňat. A také v dalších koutech byli psi.

Místnost i zařízení se příliš nelišily od obydlí kteréhokoli rozšafného sedláka tady na severu – typického zarputilého chlapíka v krátkých kalhotách a kamaších, v nichž se zvlášť vyjímají svalnaté údy. Tenhle typ tu najdete ve všech usedlostech, roztroušených po zdejší vrchovině vždy několik mil od sebe, nejlépe takhle po obědě, jak si hoví v lenošce s korbelem napěněného piva na kulatém stole před sebou. Zjev pana Heathcliffa je však v podivném rozporu s jeho obydlím i způsobem života. Plet' má snědou jako cikán, oblečením

a vystupováním vypadá spíš na pána či lepšího statkáře. Na vnější vzhled mnoho nedbá, ale to se při jeho urostlé, vzpřímené postavě snadno přehlédne. A od pohledu morous. Lecd- kdo by si myslel, že je obyčejný nadutec, ale to by byl omyl. Já v panu Heathcliffovi tuším spřízněnou duši, protože vím, že ta jeho upjatost pramení z toho, že nedává najevo své city a že se ostýchá projevů vzájemné náklonnosti. On miluje či nenávidí skrytě, a když někdo jeho lásku či nenávisť náhodou opětuje, pociťuje to jako vlezlost. Ale ne, dávám se příliš unášet, nesmím mu přisuzovat tolik ze sebe sama. Třeba má pan Heathcliff zcela jiné důvody než já, když nehodlá podat ruku příchozímu, který o to vyloženě stojí. Já jsem asi případ sám pro sebe, však už nebožka matka říkávala, že mně se i rodinné štěstí vyhne, a taky že ano – letos v létě jsem se sám o ně připravil.

Prožíval jsem krásný slunečný měsíc u moře a potkal tam jednu báječnou dívku. Nejevila o mne zájem, a já k ní proto vzhlížel jako k bohyni. Ani slovem jsem jí nevyjevil svou touhu, moje tvář však mluvila za mne, takže každý hlupák musel poznat, že jsem až po uši zamilován. Konečně dívka pochopila a na její tvářičce se objevil výraz opětovaného citu – nepředstavitelně krásný pohled! A jak jsem se zachoval já? Stydím se to přiznat – stáhl jsem se do sebe jako hlemýžď do ulity a navenek rázem ochladl. Můj stále mrazivější odstup si chudinka vysvětlila tak, že asi musela podlehnout šálení smyslů. To ji zmátlo natolik, že přemluvila matinku k okamžitému odjezdu. A tento zlomyslný kousek, kterým jsem se vytrestal já sám, mi vynesl pověst veskrze bezcitného člověka. Jak to bylo ve skutečnosti, však vím jen já.

Usedl jsem z jedné strany krbu a můj domácí pán zamířil k protějšímu místu. Abych nějak překlenul chvíli mlčení, chystal jsem se pohládit fenu, která opustila svou rodinku a za zády se plížila k mým lýtkům; cenila zuby a z tlamy jí

kapaly sliny. Na náznak pohlázení odpověděla přidušeným, táhlým zavrčením.

„Nechte čubu na pokoji!“ zavrčel i pan Heathcliff a zarázil fenu kopancem dřív, než mohla svou zuřivost vystupňovat. „Není na mazlení zvyklá – na hraní ji tu nemáme.“ Pak přistoupil k postranním dveřím a křikl: „Josefe!“

Josef cosi zahuhlal ze sklepa, ale k návratu se neměl. Jeho pán se tedy vydal za ním dolů a mne nechal samotného se zuřivou fenou a dvěma stejně zuřivými chlupatými ovčáky, kteří ve střehu hlídali každý můj pohyb. Seděl jsem tiše jako pěna, protože jsem netoužil okusit na kůži jejich tesáky. Ale nedalo mi to a začal jsem se na psy alespoň všelijak pitvořit a pomrkávat. Jak jsem mohl vědět, že tomu budou rozumět? Některý škleb psici rozdráždil tak, že mi s vrčením skočila na klín. Srazil jsem ji a honem před sebe přitáhl stůl jako štít. Ten pohyb vyburcoval ostatní psy a najednou se na mě vrhla celá smečka čtyřnohých běsů různé velikosti. Útočili nejprve na šosy mého kabátu a pak na paty a lýtka. Nezbyvalo mi než se dát do křiku, prosil jsem, aby někdo z domácích zakročil, a zatím jsem odháněl alespoň ty nejzavilejší útočníky pohrabáčem, jak to jen šlo.

Pan Heathcliff s Josefem stoupali po schodech ze sklepa s bohorovným klidem. Jako naschvál ani trochu nepřidali do kroku – jako by neslyšeli ohlušující vřavu u krbu, kde se mě snažilo rozsápat klubko vzteklých oblud. Naštěstí dřív přišla pomoc z kuchyně. Přihнала se mohutná ženština s vykasanou sukni a vyhrnutými rukávy, celá rozpálená od plotny, vrhla se mezi psy a začala se mocně ohánět na všechny strany rendlíkem. Tato zbraň, doprovázená patřičnou výřečností, účinkovala jako kouzelný proutek. Vše rázem utichlo, a když se na bojiště dostavil pán domu, stála tam už jen má záchránkyně s hrudí dmoucí se jako moře po přestálé bouři.

„Co to tu tropíte za výtržnost, prosím vás?“ zavrčel pán a měřil si mě znechuceným pohledem. To jsem si ovšem nemohl nechat líbit.

„Já a výtržnost! No to je dobré!“ odsekl jsem. „Promiňte, ale ani stádo divokých prasat by neběsnilo tak jako tenhle váš zuřivý zvěřinec. To už byste mohl hosty předhazovat rovnou tygrům.“

„Nikoho si ani nevšimnou, když tu na nic nesahá,“ prohlásil, postavil přede mne láhev vína a odtáhl stůl zpátky na místo. „To je v pořádku, že hlídají. Napijete se?“

„Ne, děkuji.“

„Ale nepokousali vás!?“

„To bych jim taky neradil. Do smrti by na to ty bestie nezapomněly!“

Heathcliffův obličej roztál úsměvem.

„No, no, pane Lockwoode, jen klid! Tu máte, zapijte to! My tu málokdy vidáme hosty, a tak je ani neumíme patřičně uvítat – mluvím za sebe i za psy. Na vaše zdraví!“

Uklonil jsem se a připil si s ním. Uvědomil jsem si, že bych si zadal, kdybych kvůli jeho nevycválanému psinci dělal uraženého. Nejspíš bych se před ním i zesměšnil – vždyť ten chlap měl z toho vlastně povyražení. Zatím si Heathcliff asi uvědomil, že není radno zahrávat si s tak dobrým nájemcem, a rozhovořil se – zdaleka už ne tak úsečně a stroze – o námětu, který podle jeho názoru mi byl blízký: o přednostech i nedostacích mého samotářského útulku. Zaujalo mne, jak bystře se o všem vyjadřuje, a tak jsem se před odchodem dokonce nabídl, že nazítří přijdu zas. Dal mi na srozuměnou, že o další návštěvu nestojí. Stejně se tu objevím. Vždyť já jsem proti němu vlastně docela společenský tvor.

Kapitola druhá

Odpoledne bylo mlhavé a chladné. Měl jsem sto chutí prosedět je u ohně ve svém pokoji, místo abych se brodil vřesovisky a bažinami k Větrné hůrce. Jenže po obědě – abyste věděli, tady se obědvá mezi dvanáctou a jednou, a moje hospodyně, rozšafná paní, kterou jsem převzal spolu se zařízením, nedokáže či nechce rozumět přání, aby se mi hlavní jídlo podávalo v pět – tedy po obědě. Když jsem se s tímto lenošným úmyslem odebral nahoru a vkročil do pokoje, našel jsem tam služebnou uprostřed mračna zviřeného prachu. Klečela u krbu mezi smetáky a kbelíky a sypala do plamenů popel, aby je uhasila. To rozhodlo. Vzal jsem klobouk a po čtyřech mílích pochodu jsem dorazil k Heathcliffově zahradě právě včas, abych se šel schovat před prvními prachovými vločkami počínající vánice.

Tady na nechráněném kopci byla země ztvrdlá holomrazem a ve studeném větru mi ruce zkřehly tak, že jsem nedokázal otevřít závoru u vrátek. Přeskočil jsem tedy plot a běžel k domu po dlážděném chodníčku, lemovaném přerostlými angreštovými keři. U vchodu jsem klepal tak vehementně a dlouho, až mě z toho brněly klouby a psi se rozštěkali, leč marně.

Bídna čeládko! spílal jsem v duchu. Za takovou nehoráznost by vám patřilo, abyste už víckrát neuzřeli lidskou tvář! Já bych tedy ve dne nezamykal. Vlezte mi na záda! Ale nedalo mi to a znovu jsem prudce zalomcoval klikou. V tom

okamžiku vykoul kulatým okénkem u stodoly Josefův kyselý obličej.

„Co byste rád?“ zahulákal. „Pán je vzadu v ovčárně. Jděte okolo, jestli s ním chcete mluvit!“

„Nemůže mi nikdo z domu otevřít?“ křičel jsem po jeho příkladu.

„Tam nikdo nejni než milostpaní, a ta vám neotevře, kdybyste dělal kravál do večera.“

„A proč? Tak jí přece oznamte, kdo přišel!“

„To tak! Já si kvůli vám prsty pálit nebudu,“ houkla hlava a zmizela.

Sníh už hustě fičel. Chytil jsem za kliku a zkusil znovu zalomcovat, ale tu se za mnou na dvoře objevil mladík, bez kabátu a s vidlemi přes rameno. Zavolal na mne, abych šel s ním. Prošli jsme prádelnou, pak dlážděným dvorkem, kde bylo skladiště uhlí, pumpa a holubník, až jsme posléze vkročili do téže rozlehlé, přívětivé a teplé jizby, kam jsem byl uveden prve. Krásně žhnula září ohně ze směsice uhlí, rašeliny a dříví. A poblíž stolu, prostřeného k bohaté večeři, jsem s potěšením uzřel „milostpaní“ – osobu, o jejíž existenci jsem dříve neměl tušení. Uklonil jsem se jí a čekal, až mě vyzve, abych se posadil. Hleděla na mne, opřená zády v křesle, bez hnutí a beze slova.

„Hrozné počasí,“ poznamenal jsem. „Omlouvám se, paní Heathcliffová, že netečnost služebnictva schytaly vaše dveře. Co jsem se jen nalomcoval klikou, než mě uslyšeli!“

Nepohnula ani rty. Hleděl jsem na ni – a ona na mne. Vlastně jen lhostejně zírala, jako bych tu ani nebyl, až mi z toho bylo nepříjemně a trapně.

„Vemte místo,“ houkl hrubě mladík. „Přijde brzo.“

Poslechl jsem, odkašlal si a zavolal na tu psí potvoru Juno, která tentokrát ráčila nepatrně pohnout konečkem ocasu na znamení, že naši včerejší seznámení bere na vědomí.

„Krásné zvíře,“ podotkl jsem k ženě. „Nebudete, milostivá, dávat pryč štěňátka?“

„Nejsou moje,“ odvětila ta přívětivá hostitelka. Sám Heathcliff by mi byl neodsekl hůř.

„Pravda, vaši mazlíčkové leží tamhle, že?“ nedal jsem se odradit a ukázal do kouta, kde jsem zahlédl nějakou další havič, nejspíše kočky.

„Pěkní mazlíčkové,“ pronesla opovržlivě.

Byla to bohužel hromádka zabitých králíků. Znovu jsem si odkašlal, přisedl blíže k ohni a opakoval poznámku o hrozném počasí.

„Tak proč chodíte ven?“ prohodila, vstala a natáhla se pro dvě barevné plechovky na římse u krbu.

Předtím seděla ve stínu, takže jsem si teprve teď mohl prohlédnout její postavu a obličej. Byla útlá, skoro ještě děvčátko. Postava nádherná a obličej – věru, tak půvabnou tvářičku jsem snad dosud nespatriil: překrásné, jemné tahy, rámované plavými, do zlatova se lesknoucími kadeřemi, jež jí v prstýncích spadaly na půvabnou šíji. A ty oči! Nebyl bych jim odolal, kdyby byly chtěly hledět jen trošku vlídně. Naštěstí pro mé vznětlivé srdce však vyjadřovaly jen znechucení, ba snad i zoufalost, která u takového stvoření až zarážela. Plechovky stály vysoko, stěží na ně dosáhla; přiskočil jsem jí na pomoc. Vyjela na mne jako lakomec, kterému chce někdo pomáhat při počítání zlatáků.

„Nestojím o vaši pomoc,“ zarazila mě, „umím si je podat sama.“

„Ó, promiňte, prosím,“ omluvil jsem se spěšně.

„Pozval vás na čaj?“ zeptala se, uvázala si přes černé, pečlivě upravené šaty zástěru a zastavila se nad čajníkem s nabrahou lžičkou čaje v ruce.

„Bude mi potěšením posvačit,“ odpověděl jsem.

„Pozval vás?“ ptala se znovu.

„Nikoli,“ pronesl jsem laškovně. „Čekám, že mě pozvete vy.“

Hodila čaj i se lžičkou do plechovky a vztekle dosedla zpátky na své místo. Krabatila čelo a ohrnula spodní ret jako děcko, které nabírá k pláči.

Mladík si zatím přehodil jakýsi nemožně utahaný kabát, stoupl si zpřímá před plápolající oheň a měřil si mě shora úkosem asi tak, jako by nás dělila nesplacená krevní msta. Začínal jsem být na pochybách: patří vůbec k služebnictvu? V jeho hrubém oděvu a mluvě není ani stopy po oné nadřazenosti, kterou jsem pozoroval u manželů Heathcliffových. Husté kaštanové kučery má zanedbané a nečesané, tváře zarostlé a ruce upracované jako obyčejný nádeník – a přece si počíná nenuceně, málem pánovitě, a vůbec se nemá k tomu, aby paní domu obsluhoval. A tak jsem se raději tvářil, že jeho podivné způsoby nevidím, když nemám spolehlivé vodítko, kam ho zařadit. Naštěstí mi v těchto trapných rozpacích ulevil trochu Heathcliff, který vešel asi pět minut nato.

„Tak prosím, pane Heathcliffe, slíbil jsem přijít a tu mě máte,“ nutím se do bodrého tónu. „Nějakou tu půlhodinku zde bohužel teď musím vyčkat, než se ten nečas přežene – poskytnete-li mi na chvíli laskavě přístřeší.“

„Půlhodinku?“ opakoval a strásal si přitom sněhové vločky z šatů. „Že se vám chce, courat se po světě v nejhorší chumelenici! Nevíte, že byste mohl zapadnout do slatin? V takovéhle čině zabloudí i zdejší lidé, kteří se v těch bažinách vyznají. Že by se to přehnalo, o tom zatím nemůže být řeči.“

„Což kdyby mě někdo z vašich lidí doprovodil domů a zůstal přes noc u mne? Můžete některého postrádat?“

„Nemohu.“

„Ale ale! No, co se dá dělat, musím se tedy spolehnout na vlastní orientační smysl.“

„Hm.“

„Dočkáme se toho čaje?“ ozval se ten v tom utahaném kabátě a přenesl svůj hrozivý pohled ze mne na mladou paní.

„Jemu taky?“ obrátila se tázavě na Heathcliffa.

„Bude to?“ utrl se na ni tak hrubě, až jsem strnul. Z tónu, jakým to řekl, promlouval veskrze zlý člověk. Teď mě už přešla chuť vidět v něm báječného kolegu. Když bylo jídlo na stole, pozval mě slovy: „Tak prosím, přisedněte!“ A my všichni i s tím neotesaným chasníkem jsme zasedli ke stolu. Žádné řeči se při jídle nevedly, zavládlo pochmurné mlčení.

Měl jsem za to, že jsem to mračno vyvolal já a že bych se měl proto pokusit je rozfouknout. Jistě tu takhle nese-dají jako zařezaní den co den – jsou sice morousové k pohle-dání, ale aby se pořád jen škaredili, to přece ani není v lidské povaze.

„To vám je zvláštní,“ povídám tedy v přestávce mezi prv-ním a druhým šálkem čaje, „to je zvláštní, jak dovede zvyk působit na naše záliby a názory. Leckdo by si nedovedl před-stavit, pane Heathcliffě, že je vůbec možné žít šťastně v ta-kovém odloučení od světa. Ale já bych si dovolil tvrdit, jak tu tak vidím v kruhu rodinném vás a vaši milou paní, která vládne jako dobrý anděl ve vašem domě a srdci...“

„Moji milou paní?“ přerušil mě s úšklebkem takřka d'ábel-ským. „A kde má být – ta moje milá paní?“

„Přece paní Heathcliffová, vaše choť.“

„Ach tak! Vy naznačujete, že její duch se vznáší nad námi coby strážný anděl a bdí nad osudy Větrné hůrky, i když tělo vzalo zasně. Tak jste to myslel?“

Chtěl jsem svůj trapný omyl nějak napravit. Mohlo mě přece hned napadnout, že při tak velkém věkovém rozdílu asi nebudou manželé! Jemu je kolem čtyřiceti, a to bývá u mužů doba duševní vyspělosti, kdy zřídka propadají se-beklamu, že by si je mladé děvče mohlo vzít z lásky; tu útě-chu si dopřáváme až později, když už to jde s námi z kopce. A dívka vypadá sotva na sedmnáct.

Najednou mi svitlo – to nemehlo po mém boku, co tu pije čaj z talířku a bere chleba do nemytých rukou, bude její manžel. No ovšem, pan Heathcliff mladší. To je tak, když se lidé zahrabou jako na hřbitově: ona se zahodí s takovým troupem, protože ani neví, že jsou na světě onačejší mládenci. Škoda, škoda – nesmím jí dát příležitost, aby své volby litovala! – Tahle úvaha zní možná trochu domýšlivě, ale kdepak! Můj soused mi připadal až odpuzující, kdežto o sobě vím z dobré zkušenosti, že se celkem líbím.

„Zde paní Heathcliffová je moje snacha,“ potvrdil mi Heathcliff mou domněnku. Při těch slovech na ni vrhl zvláštní pohled – byl to pohled nenávistný, ledaže mu snad svaly v obličejí, na rozdíl od jiných lidí, zlomyslně zkreslovaly výraz skutečného duševního hnutí.

„Ach ovšem, to je jasné! Tak to vy jste šťastný vlastník naší dobrodějně víly,“ prohodil jsem ke svému sousedu.

Čím dál, tím hůř. Mladík zrudl jako rak a zařal pěst se zjevným úmyslem ublížit mi na těle. Ale hned se zase ovládl a ulevil si jen šťavnatou nadávkou, která patřila mně. Jenže já ji velkomyslně přeslechl.

„Hádáte špatně, milý pane,“ podotkl můj hostitel. „Ani on, ani já nemáme tu čest být šťastným vlastníkem té vaší dobrodějně víly. Její manžel už nežije. Řekl jsem vám, že je to má snacha, to tedy znamená, že si vzala mého syna.“

„A zde tenhle mladý muž...“

„Není můj syn, aby bylo jasné.“

Heathcliff se přitom znovu pousmál, jako by to byl nezaplný žert, přičítat mu otcovství tohoto medvěda.

„Jmenuju se Hareton Earnshaw,“ zavrčel mladík. „Nepleťte si to, rozumíte?“

„Vynasnažím se,“ povídám na to a v duchu se směji důstojné póze, s jakou to pronesl.

Začal mě probodávat pohledem, a tak jsem raději odvrátil zrak sám. Obával jsem se, že bych se buď neudržel a dal

mu políček, anebo vyprskl smíchem. Začínal jsem být nějak nespůj v tomhle přívětivém kruhu rodinném. Ta ponurá duševní pohoda pomalu vyvažovala, ba převážila hřejivou tělesnou pohodu mého okolí. Umiňuji si, že se příště budu mít na pozoru, než se do třetice vydám pod tento krov.

Když bylo jídlo odbyto a nikdo ani slůvkem nenavázal nějaký rozhovor, přistoupil jsem k oknu obhlédnout počasí. Vyhlídka byla chmurná. Snášela se předčasně temná noc a obloha s pahorkatinou zmizely v jediném víru sněhové smršti.

„Teď ale opravdu nedoжду domů bez průvodce,“ vyhrkl jsem. „Cesty už jsou zaváté a stejně bych neviděl ani na krok.“

„Haretone, zažeň ty ovce do kolny! Zasype je to, jestli zůstanou do rána venku v ohradě. A nezapomeň je zahradit prknem!“ kázal Heathcliff.

„Ale co bude se mnou?“ naléhal jsem dopálen stále víc.

Odpovědi jsem se nedočkal. Rozhlédl jsem se a spatřil Josefa, přinášejícího vědro ovesné kaše pro psy, a paní Heathcliffovou, skloněnou nad ohněm. Bavila se tím, že páčila hrstku sirek, které jí spadly z police nad krbem, když tam vracela plechovku s čajem. Josef postavil vědro na zem, kritickým zrakem přehlédl místnost a zavřeštěl nakřáplým hlasem:

„To je mi pořádek! Že se nestydíte tady lelkovat, když ostatní jsou všichni venku! Ale do vás je marno mluvit, darmožroute, vy se už nenapравíte, vás si jednou vezme čert – jako tenkrát vaši mámu!“

Měl jsem zprvu dojem, že je ten proslov určen mně. Dohálo mě to a už jsem se na toho drzého dědka chystal s úmyslem vykopnout ho ze dveří. Zastavila mě však odpověď paní Heathcliffové.

„Ty pokrytče nestydatý, nebojíš se, že si čert *tebe* odnese zaživa, když ho máš pořád na jazyku? Jen si dej pozor a nedopaluj mě, nebo se přimluvím, aby si tě vzal hned! Heled’

podívej se, Josefe,“ řekla, sahajíc po veliké černé knize na polici. „Mám ti ukázat, jak už umím čarovat? To budeš koukat, jak tu pak se vším zatočím! Už to dlouho trvat nebude. Víš, ta kráva rezka nechcipla jen tak a to tvoje revma na tebe taky asi neseslal pámbu.“

„Ty d’áblíce! Ty d’áblíce!“ chroptěl děda. „Bože, chraň nás ode všeho zlého!“

„Ticho, starý hříšníku – to ty půjdeš do pekla! A teď zmiz, nebo s tebou bude zle! Já si vás tu všechny vyobrazím ve vosku a hlíně, a prvního, kdo si dovolí mě rozzlobit, toho – no, nebudu ti povídat, co mu udělám, ale budeš koukat! Běž, dívám se na tebe!“

Malá čarodějka na něho upřela své krásné oči, zatvářila se hrůzostrašně a Josef se rozklepal upřímným zděšením. Dal se na rychlý ústup s hlasitou modlitbou a výkřiky: „D’áblíce, d’áblíce!“ Usoudil jsem, že tuto podivnou hru pěstuje asi pro vlastní povyražení, a tak, když jsem s ní osaměl, zkusil jsem jí připomenout svou svízelnou situaci.

„Paní Heathcliffová,“ řekl jsem naléhavě, „nehněvejte se, prosím, že vás obtěžuji. Váš spanilý obličej mi prozrazuje, že určitě nemáte tvrdé srdce. Poučte mě, podle čeho se mám v krajině orientovat, až půjdu domů. Vždyť já neznám zdejší cesty o nic lépe než třeba vy cestu do Londýna.“

„Vraťte se, kudy jste přišel,“ řekla mi na to, zabořila se do křesla, přitáhla si svíčku a rozevřela před sebou tu velkou knihu. „Lepší radu vám dát neumím.“

„Dobrá. Ale až vám řeknou, že mě našli mrtvého v močále nebo zmrzlého v příkopě, nebude vás trápit svědomí, že je to tak trochu i vaše vina?“

„Pročpak? Já přece s vámi nemůžu. Mne by nepustili ani na konec zahrady.“

„Vy ovšem ne! Vás bych se ani neopovažoval prosit, abyste kvůli mně vyšla na krok z domu v tak pozdní hodinu a do takové nepohody!“ zvolal jsem. „Nemusíte mi nic uka-

zovat, jenom mi povězte, kudy mám jít. Anebo se přimluvte u pana Heathcliffa, aby mi dal nějakého průvodce.“

„A koho? Je tu jen on – a Earnshaw, Zilla, Josef a já. Tak kdo by to měl být?“

„Nemáte tu v hospodářství čeledíny?“

„Ne – nikoho tu už nemáme.“

„Z toho je jasné, že tu musím zůstat.“

„To si zaříd'te s hospodářem. Mně do toho nic není.“

„Aspoň vás to naučí, že není radno vydávat se zbrkle do našich kopců,“ zazněl Heathcliffův příkrý hlas ode dveří do kuchyně. „A jestli tu chcete zůstat, musel byste leda spát na posteli s Haretonem nebo s Josefem. My pokoje pro hosty nevedeme.“

„Mohl bych se vyspat tady v křesle.“

„To tak! Cizí je cizí, ať jste boháč nebo chudák! Po domě se mi nikdo roztahovat nebude, když ho nemám na očích,“ prohlásil ten nezdrovák.

Při téhle urážce mi došla trpělivost. Dal jsem své nevoli hlasitý průchod a proběhl kolem něho na dvůr. Ve spěchu jsem tam vrazil do Earnshawa. Byla tak černá tma, že jsem neviděl, kudy ven. Když jsem tam tak bloudil, zaslechl jsem další ukázkou, jak pěkně se mezi sebou snášejí. Zprvu se mne chtěl ujmout ten mladík.

„Vyprovodím ho až k aleji,“ ohlásil.

„Vyprovod' ho ke všem čertům!“ zařval jeho pán – nebo kdo to vlastně byl. „A kdo poklidí koně, co?“

„Lidský život snad stojí za to, aby koně pro jednou počkali. Někdo s ním jít musí,“ pronesla paní Heathcliffová uznaleji, než bych se byl nadál.

„Tebe poslouchat nebudu,“ obořil se na ni Hareton. „Jestli to s ním myslíš dobře, radši mlč!“

„Tak ať vás pak jeho duch straší! A Heathcliff ať už nesežene žádného nájemce a Drozdov se mu rozpadne v trosky!“ odsekla jim.

„Slyšíte ji, slyšíte ji, jak na vás přivolává kletbu?“ zasípal Josef, k němuž jsem právě mířil.

Seděl totiž nedaleko a dožil krávy při svítelně. Bez okolků jsem lucernu popadl, zavolał přes rameno, že mu ji zítra pošlu, a spěchal jsem k nejbližším vrátkům.

„Hospodáři, hospodáři, on nám krade lampu!“ zaječel Josef a rozběhl se, aby mi překazil ústup. „Psi – na něj! Rase! Vlku! Drž ho, drž ho!“

Z pootevřených dveří se vyřítili dva huňatí netvoři, skočili mi na záda, srazili mě k zemi a lucerna zhasla. Společný řehot Heathcliffův a Haretonův dovršil mou zlost a pokoreň. Ještě že se ty psí potvory jen spokojeně protahovaly, zívaly, vrtěly ohony a nemínily mě pozřít zaživa. Nestrpěly však, abych se zvedl, a tak jsem tam musel ležet, až se jejich škodolibým pánům uráčilo mě vysvobodit. Já pak – bez klobouku a bez sebe vztekem – vyzývám ty bídáky, aby mě pustili ven, že tu nezůstanu ani minutu, ať si se mnou nezačínají, nebo – a další nesouvislé pomstychtivé výhrůžky, jež nezměrnou zlobou připomínaly krále Leara.

Prudké rozčilení mi přivodilo silné krvácení z nosu, a Heathcliff se pořád smál a já pořád spílal. Kdo ví, jak dlouho by to bylo trvalo, nebýt zákroku osoby rozvážnější než já a ohleduplnější než můj hostitel. Byla to Zilla, mohutná hospodyně. Ta nakonec vyšla ven podívat se, co se to strhlo. Domnívala se, že někdo z nich na mne vložil násilně ruku, a jelikož si netroufala pustit se do svého pána, soustředila slovní palbu na toho mladšího lotra.

„A koukejme se na pana Earnshawa!“ spustila. „Čeho se tu ještě nedočkám! To se u nás budou vraždit lidi přede dveřma? Vy jste mi pěkné panstvo – jen se na něj podívejte, na chudáka, div se neudává! Tiše, tiše, nemusíte se tak zlobit!“ konejšila mě. „Pojďte sem, já vás ošetřím – no, no, držte přece chvilku!“

Při těch slovech mi znenadání vlila hrnek ledové vody za krk a pak mě vtáhla do kuchyně. Pan Heathcliff šel za námi; jeho přechodná veselost už zase ustoupila obvyklé nerudnosti.

Bylo mi strašně zle od žaludku, všechno se se mnou točilo a šly na mne mdloby. Musel jsem chtě nechtě přijmout nocleh pod Heathcliffovou střechou. Řekl Zilla, aby mi nalila sklenku brandy, a pak z kuchyně odešel. Zilla mě politovala v mém utrpení, a když splnila jeho příkaz, čímž mě trochu vzkřísila, ukázala mi, kde mám přenocovat.

Kapitola třetí

Cestou po schodech nahoru mi doporučila, abych zastínil svíčku a stoupal tiše, protože pán prý je podivně nedůtklivý ve věci toho pokoje, do něhož mě ona chce uložit – přespat by tam rozhodně nikomu nedovolil. Ptal jsem se proč. Ona prý neví – je tu teprve přes rok a děje se tu tolik zvláštních věcí, že nemá kdy se nad něčím pozastavovat.

Byl jsem tak zdeptaný, že jsem se také nad tím nepozastavil. Zastrčil jsem závoru a rozhlížel se po posteli. Z nábytku tu byla jen jedna židle, šatník a velká dubová ohrada s vyřezanými otvory nahoře, které se podobaly okénkům v kočáře. Přistoupil jsem k této konstrukci a nakoukl dovnitř. Shledal jsem, že je to prapodivné staromódní lůžko, důmyslný nápad, jak umožnit každému členu rodiny samostatnou ložnici při úspoře místností. Vlastně to byl zvláštní kabinet, přistavený k oknu; okenní římsa sloužila za noční stolek. Odsunul jsem dřevěnou boční stěnu, vešel se svíčkou dovnitř, stěnu za sebou zasunul a cítil jsem se v bezpečí, že mě tu nebude hledat ani Heathcliff, ani nikdo jiný.

Na římsce, kam jsem svíčku postavil, leželo v koutě několik zplesnivělých knih a lakované dřevo bylo celé poškrábané nápisy. Ty nápisy ale opakovaly různým písmem a v různých velikostech stále totéž – jméno *Kateřina Earnshawová*, občas pro změnu *Kateřina Heathcliffová* nebo *Kateřina Lintonová*.

Únava mě tak zmohla, že jsem si opřel hlavu o okno a tupě pořád dokola slabikoval: Kateřina Earnshawová – Heathcliffová – Lintonová, až se mi sklízila víčka. Odpočinek trval jen pár minut. Ze tmy začaly náhle vyskakovat oslnivé přízraky – samá bílá písmena – ve vzduchu se to hemžilo Kateřinami. Vzchopil jsem se, abych to vtíravé jméno zapudil, a tu jsem zpozoroval, že dohořívající knot svíčky se naklání k deskám jednoho starobylého svazku a že kabinet už zavání pachem připálené teletiny. Uhasil jsem ho a raději se posadil, celý zkřehlý a ztýraný přetrvávající nevolností. Rozložil jsem si tu poškozenou knihu na kolenou. Byla to bible, tištěná droboučkým písmem, hrozně páchnoucí plesnivinou a na předsádce bylo napsáno: „Kniha Kateřiny Earnshawové“, pod tím letopočet, skoro čtvrt století starý. Sklápěl jsem bibli a rozevřel další knihu, a další a ještě další, až jsem je prohlédl všechny. Byla to vybraná knihovnička a ve stavu takového rozpadu, že bylo zřejmé, jak pilně ji Kateřina používala, byť ne vždycky k patřičným účelům. Skoro u každé kapitoly byly perem připsány poznámky k textu – alespoň na první pohled vypadaly jako glosy a místy vyplňovaly kdejaký nepotištěný kousíček stránky. Někde to byly jen jednotlivé věty, jinde tvořily záznamy souvislý deník, naškrábaný neobratnou dětskou rukou. Na jedné prázdné stránce (jaký to byl asi poklad pro Kateřinu, když na ni přišla!) jsem v horním rohu poznal k svému velkému pobavení zdařilou karikaturu přítele Josefa – načrtnutou neuměle, ale neobyčejně výstižně. Neznámá Kateřina mě rázem zaujala a pustil jsem se proto do luštění jejích vybledlých hieroglyfů.

„Děsná neděle!“ začínal odstavec pod tím. „Kéž bychom tu ještě měli tatínka! Hindley na jeho místě je nesnesitelný – s Heathcliffem zachází hanebně – ale my se s Heathcliffem vzbouříme – dnes jsme to prvně zkusili.“

Celý den hrozně lilo, do kostela se nemohlo jít, a tak si vzal Josef do hlavy, že musí být náhradní pobožnost na půdě.

Hindley s manželkou se pěkně vyhřívali dole u ohně – vsadím se, že se na bibli ani nepodívali – a my s Heathcliffem a chudákem čeledínem jsme museli vzít modlitební knížky a lézt po žebříku nahoru. Josef nás tam posadil do řady na pytle zrní a my cvakali zuby a vzdychali a jen jsme čekali, kdy taky Josefa rozklepe zima, aby nám to kázání už kvůli sobě trochu zkrátil. Ale kdepak! Modlení trvalo celé tři hodiny, a to se ještě bratr nestyděl zeptat, když jsme lezli dolů: ‚To už jste hotovi?‘ Dřív jsme se směli v neděli večer trochu pobavit, jen když jsme při tom moc nehlukeli. Teď by nás za každé zasmání nejraději postavil do kouta!

‚Mějte na paměti, kdo je tu hlava rodiny!‘ říká náš tyran. ‚Nezlobte mě, nebo bude zle! Povídám, že bude naprostý klid a ticho. Kdo to zas byl, ten kluk? Frantino, srdíčko, vykrákej ho za vlasy, ty na něho dosáhneš! Slyšel jsem, jak si luskl prsty.‘ Frantina ho za vlasy pořádně vykrákala a šla si sednout muži na klín. Takhle vydrželi sedět dobu, hubičkovat se a žvatlat jako malé děti – člověk by se styděl za tak slabomyslné řeči. Zařídili jsme se ve výklenku příborníku, jak to šlo nejútulněji. Sotva jsem svázala obě naše zástěry a zavěsila je před nás jako záclonku, už tu byl Josef z pochůzky po stájích. Strhl mé krásné dílo, dal mi pohlavek a začal skuhrat:

‚Hospodáře sotva pochovali, den Páně ještě trvá, slovo Boží vám zní ještě v uších, a vy se tu budete slízat! Taková hanba! Sedněte si pořádně, děcka nezvedená! Dobrých knížek máte plno, tak si čtěte! Sed'te jaksepatří a myslíte na spásu duše!‘

A pak nás rozesadil, aby nám padalo zdálky od ohně aspoň trochu světla na stránky tlustých špalků, které nám vstrčil do ruky. Já toho už měla dost. Vzala jsem upatlanou knihu za hřbet a práskla jsem s ní do psiho pelechu a křičela, že dobrou knihu nemohu ani vidět. Heathcliff odkopl svoji knihu tam co já. To pak byl poprask!

„Pane Hindley!“ řval náš domácí velebníček. „Pojďte sem honem! Slečna Katka utrhla hřbet *Přílbě spasení* a Heathcliff poškodil *Širokou cestu k věčnému zatracení*, díl první! To je ohavnost spuštění! Že jim to trpíte! Ach jo, náš starý pán by je byl pěkně zmaloval – ale ten je na pravdě boží!“

Hindley vyletěl ze své rajske zahrady u krbu, popadl nás jednoho za límec, druhého za ruku a oba strčil do kuchyně vzadu – že si tam pro nás přijde čert, dušoval se Josef. S takovou vyhlídkou jsme zalezli každý do nejzazšího koutu a čekali. Sáhla jsem do police pro tuhle knihu a kalamář a pootevřela jsem dveře, aby mi sem šlo trochu světla. Píšu už dobrou čtvrt hodinku, ale můj spoluvězeň se tu nudí a navrhuje vypůjčit si plášť naší dojičky a pod jeho ochranou se vykrást ven – vydovádet se na vřesovišti. To je nápad! A až sem ten dědek nepřející přijde, pomyslí si třeba, že došlo na jeho slova – větší zima a vlhko než tady tam venku na dešti nebude.“

Kateřina ten nápad asi uskutečnila, neboť další věta se už týkala něčeho jiného. Byl to náрек.

„Kdo by to byl do Hindleyho řekl, že se jednou kvůli němu tolik napláču! Hlava mě bolí, že už ani ležet nemůžu, a přece pláču dál. Ubožák Heathcliff! Hindley mu nadává tuláků, zakazuje mu sedat s námi a jíst s námi, ani hrát prý si spolu nesmíme, a hrozí mu, že ho vyžene z domu, jestli nás spolu přistihne. Docela svádí vinu na tatínka (ta opovázlivost!), že byl k Heathcliffovi příliš shovívavý, on že prý mu ale ukáže, kde je jeho místo...“

Přistihl jsem se, že už nad tou vybledlou stránkou klímám. Pohled mi zabloudil z rukopisu na tištěnou stranu. Četl jsem ozdobný červený nadpis „Sedmdesátkrát sedm a první z ná-

sobku jedenasedmdesátky. Zbožné kázání, jež proslovil ctihodný pán Jabes Branderham v kapli obce Gimmerton Sough“. Ještě jsem se trápil v polosnu hádankou, co si mohl Jabes Branderham na takový námět vymyslet, a pak už jsem se svalil na lůžko a usnul. Ale běda, nevyplácí se pít špatný čaj a dávat průchod špatné náladě! Čím bych jinak mohl vysvětlit tu příšernou noc? Nevzpomínám si, že bych kdy byl něco takového zažil – ani od té doby, kdy jsem poznal, co je to utrpení.

Začalo se mi něco zdát, ještě než jsem si přestal uvědomovat své okolí. Měl jsem dojem, že už je ráno a že jsem na zpáteční cestě domů. Za průvodce jsem měl Josefa. Silnice byla vysoko zasněžená, a jak jsme se brodili závějemi, mořil mě můj průvodce ustavičnými výčitkami, proč nemám poutnickou hůl a že se bez ní dovnitř nedostanu. Sám se přitom nápadně oháněl pořádným klackem, z čehož jsem vyrozuměl, že to asi má být dotyčný předmět. Zprvu jsem přemítal, že je to hloupost – nač potřebuji takovou zbraň, abych se dostal do vlastního příbytku? Ale pak mi svítila nová skutečnost: vždyť já vůbec nejdu domů, my přece putujeme poslechnout si kázání pověstného Jabese Branderhama na text „Sedmdesátkrát sedm“! A zřejmě někdo z nás – Josef nebo kazatel nebo já – spáchal ten „první z násobku jedenasedmdesátky“ a bude za to veřejně odhalen a vyobcován.

Dorazili jsme ke kapli. Na svých procházkách jsem ji vskutku asi dvakrát zahlédl – stojí v údolíčku mezi dvěma kopci a to údolíčko se nachází nad močálem, jehož rašelinová voda prý úplně nabalzamovala těch několik mrtvých, co tu jsou pohřbeni. Střecha ještě drží, ale protože farářský plat činí pouhých dvacet liber ročně a fara má jen dva pokoje, z kterých co nevidět zbude sotva jeden, nechce se žádnému duchovnímu převzít pastýřský úkol, zvláště když se praví, že by ho ovečky nechaly spíš umřít hladem, než aby mu z vlastních kapes zvýšily plat o haléř. Avšak v mém snu měl Jabes

plno napjatého posluchačstva a kázal – panebože, to bylo kázání! Dělo se na čtyři sta devadesát odstavců, každý v délce normálního kázání a každý věnován rozboru jednoho určitého hříchu. Kde jich tolik sebral, je mi záhadou. Měl pro ten citát svůj osobitý výklad, podle něhož bratr musí nutně hřešit pokaždé jiným hříchem. Byly to hříchy prapodivné, výstřední přestupky, o jakých jsem dosud nevěděl.¹

To vám byla nuda! To jsem se navrtěl, nazíval, nadřímá, naprobouzel! Štípal jsem se, protíral si oči, vstával a znovu si sedal a šťouchal jsem do Josefa, kdy už bude konec a – bude to vůbec mít konec? Bylo mi souzeno vyslechnout všechno. Konečně dospěl k tomu „prvnímu z násobku jedenasedmdesátky“. V tu kritickou chvíli na mne sestoupilo náhlé vnuknutí: z vyššího pokynu jsem povstal a obvinil Jabesa Branderhama, že zhřešil hříchem, který nelze žádnému křesťanu odpustit.

„Důstojný pane,“ povídám, „já už tu sedím jako ve vězení nevím jak dlouho a čtyřidevadesát bodů vašeho kázání mám za sebou. Sedmdesátkrát sedmkrát už беру klobouk a chci odejít – sedmdesátkrát sedmkrát začínáte znova a já si musím zase sednout. To vše vám odpouštím. Ale po čtyřista-jedenadevadesáté – to už přestává všechno. Kolegové, mučedníci, vzhůru na něho! Srazte ho z kazatelny a roztlučte ho na prášek, ať je navždy vyhlazen z místa tohoto!“

„*O tobě mluvím!*“ zvolal Jabeš do chvíle napjatého ticha, vykloniv se přes zábradlí. „Sedmdesátkrát sedmkrát jsi mi tu nectně zazíval – sedmasedmdesátkrát rozjímám v duši a pravím sobě: Aj, člověk je hříšná nádoba – i tohle se mu dá ještě

---

* Jde o citát z bible (Evangelium sv. Matouše, 18, 21-22); „Tedy přistoupiv k němu Petr, řekl: Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? Do sedmi-likrát? I dí mu Ježíš: Nepravím tobě až do sedmkrát, ale až do sedmdesátkrát sedmkrát.“ (Pozn. překl.)

odpustit. Ale tys zhřešil prvním hříchem z jedenasedmdesátky. Bratří, proved'te na něm ortel předpovězený v Písmu! Svátí Páně, nyní se vyznamenejte!“

Jen to dořekl, zamávalo celé shromáždění poutnickými holemi a hrnulo se na mne. Neměl jsem se čím bránit, a protože Josef mi byl na dosah a ze všech nejzuřivěji na mne dorážel, začal jsem se s ním tahat o jeho klacek. V tom davovém útoku narážely hole o sebe a údery, mířené na mne, padaly na cizí lebky. Zanedlouho už duněly celou kaplí rány útočné i obranné, jeden mlátil do druhého. Ani ten Branderham se nezdržel projevů svatého nadšení a tloukl aspoň do pažení s takovým hřmotem, že mě to konečně probudilo. To byla úleva! Ale odkud se vzal ten dojem vřavy? Co to ve skutečnosti představovalo Jabesovu úlohu v té hlučné rvačce? Nic jiného než větev borovice, která mi v závanech vichřice tloukla do okna a rachotila suchými šiškami o skleněné tabule. Chvilí jsem napínal sluch, co to může být, ale když jsem rozpoznal příčinu, obrátil jsem se a usnul. A už se mi zas něco zdálo – ještě nepříjemnějšího než předtím, možno-li.

Tentokrát jsem dobře věděl, že ležím v dubovém kabinetu, a zřetelně jsem slyšel hučení větru i pleskot chumelenice. Také jsem slyšel neustálé ťukání borovicové větve a byl jsem si plně vědom, co je příčinou toho zvuku, ale tak mě to rozčilovalo, že jsem se rozhodl je umlčet. Vstal jsem – jak jsem se domníval – a pokoušel se otevřít okno. Hák byl k očku přiletován. Toho jsem si všiml už před usnutím, ale zapomněl jsem na to. „Aťsi, nechat to tak nemůžu!“ říkám si, rozbiju pěstí sklo a vystrčím ruku ven, abych uchopil tu protivnou větev. Místo větve jsem sevřel ledové prstíky lidské ruky. Padla na mne šílená hrůza. Chtěl jsem stáhnout ruku zpět, ale ledová ručka mě nepouštěla a přesmutný hlásek zanaříkal: „Pusť mě domů, pusť mě domů!“

„Kdo jsi?“ ptám se a cloumám rukou, abych se vyprostil. „Kateřina Lintonová,“ zachvěl se hlásek (proč zrovna Lintonová, když jsem přece četl většinou jen jméno Earnshawová?). „Vracím se domů, zabloudila jsem v bažinách.“ Rozeznával jsem za oknem nejasně dívčí tvář hledící dovnitř. Ze strachu jsem udělal něco surového. Když jsem se té postavě nemohl vyškubnout, přitáhl jsem jí zápěstí k roztráštěnému sklu a rozdíral je o hranu, až z ruky vyprýštila krev a potřísnila mi ložní prádlo. Ale postava stále lkala: „Pusť mě domů!“ a držela mě jako v kleštích, div jsem hrůzou nezešlél. „Vždyť nemohu,“ povídám konečně. „Dřív mě pusť ty, když ti mám otevřít!“ Prsty povolily. Stáhl jsem ruku dovnitř, kvapně jsem zabarikádoval díru v okně sloupcem knih a zacpal si uši, abych už to žalostné škemrání neslyšel. Plnou čtvrt hodinu jsem si držel dlaně na uších, ale jen jsem začal poslouchat – smutné lkání tu bylo pořád! „Běž pryč!“ křičím. „Nikam tě nepustím, kdybys dvacet let volala!“

„Ano, dvacet let už volám,“ kvílel hlas, „dvacet let! Bloudím dvacet let!“ Nato jsem zvenčí zaslechl šmátravý zvuk a barikáda z knih se pohnula, jako by ji někdo odstrkoval. Chtěl jsem vyskočit, ale tělo jsem měl bezvládné, a tak jsem řval z plna hrdla, posedlý děsem. Přitom jsem si náhle uvědomil, že křičím doopravdy, nejen ve snu. Jak trapné! Někdo se kvapně blíží ke dveřím pokoje, otvírá je rázně, čtvercovými okénky prokmitá světlo. Posadil jsem se celý rozehvělý a otíral si zpocené čelo. Vetřelec stál chvíli nerozhodně a něco si mumlal. Konečně se polohlasem zeptal: „Je tu někdo?“ Nečekal zřejmě, že uslyší odpověď. Já jsem však usoudil, že by nebylo radno tajit svou přítomnost. Poznám jsem po hlase, že to je Heathcliff. Kdybych byl zticha, pátral by třeba dál. A tak jsem natáhl ruku a odsunul stěnu. Jaký to mělo účinek, na to hned tak nezapomenu!

Heathcliff stál zrovna u vchodu. Měl na sobě jen košili a kalhoty, bílý byl jako ta stěna za ním a vosk svíčky mu ka-

pal po ruce. Když vrzla dvířka kabinetu, jako by ho byl zasáhl blesk! Svíčka mu obloukem vyletěla z ruky na několik metrů a roztrásl se tak, že ji skoro nedokázal zvednout.

„To jsem prosím já, váš host,“ zahlaholil jsem, abych ho ušetřil dalších pokořujících projevů zbabělosti. „Nemilá věc – křičel jsem ze spaní, měl jsem zlý sen, vyděsilo mě to. Promiňte, že jsem vás vyrušil.“

„Hrom do vás, pane Lockwoode! Já bych vás...,“ promluvil konečně můj hostitel a odložil svíčku na židli, protože ji neudržel v ruce. „Kdo vás to sem zavedl?“ pokračoval, zarávaje nehty do dlaní a zatínaje zuby, aby mu tak necvakaly. „Kdo to byl? Vyrazím ho okamžitě z domu!“

„Byla to Zilla, vaše hospodyně,“ odpověděl jsem, vyskočil jsem z postele a chvatně se začal oblékat. „Jestli ji chcete za to vyhnat, já vám v tom bránit nebudu, pane Heathcliffe, dobře jí tak! Vždyť mě sem beztak strčila jen proto, aby si na mně ověřila, že tu skutečně straší. Taky že straší, a jak! Duchové a přízraky se tu odevšad jen rojí. Už chápu, proč sem nikoho nechcete vpustit, a plně s vámi souhlasím. Za nocleh v takovém kabinetu hrůzy by se vám každý pěkně poděkoval!“

„Neříkejte!“ povídal Heathcliff. „A co to děláte? Lehněte si zas a spěte, když už jste tady! Jen proboha už nevydávejte ty hrozné skřeky! Takhle vyvádět – copak vás někdo škrtí?“

„Jen kdyby se ta můra byla tím oknem protáhla! Ta by mě jistě byla mohla uškrtit,“ protestoval jsem. „Já se tu nedám obtěžovat vašimi dotěrnými předky! Nebyl ten ctihodný Jabes Branderham náhodou váš příbuzný z matčiny strany? A co teprve ta fúrie, ta Kateřina Lintonová nebo Earnshawová nebo která – podstrčené dítě asi, což? – to ale musela být černá duše! Povídala, že tu bloudí už dvacet let. Co ta musela mít hříchů na svědomí, když si za ně odpykává tak hrozný trest!“

Ještě jsem nedořekl, když jsem se náhle rozpomněl na spojitost, s níž v té knize vystupovalo Heathcliffovo a Kateřino jméno – vypadlo mi to úplně z paměti, až teď se mi ta představa náhle vybavila. Zastyděl jsem se, že jsem se tak netaktně podřekl, ale rychle jsem to přešel a dodal, abych urážlivý dojem zjemnil: „Račte rozumět, pane Heathcliffe, já jsem před usnutím pročítal...“ Zase jsem se zarazil. Měl jsem na jazyku „ty staré svazky tady“, ale to bych se prozradil, že znám nejen tištěný, ale i rukopisný obsah, a tak jsem se včas opravil – „já jsem pročítal nápisy na okenní římse. Jednotvárná četba, ovšem, ale to víte, člověk nemůže usnout, a tak buď počítá, nebo...“

„Jak to se mnou mluvíte?“ zahřměl Heathcliff jako náhlá bouře. „Jak... jak se vůbec opovažujete, vy, a pod mou střechou? Dobrý bože, ten chlap se zbláznil!“ A chytil se vztekle za čelo.

Okamžik jsem byl na vahách, mám-li se pro ta slova urazit či dokončit své vysvětlení. Ale bylo na něm vidět, že je povážlivě rozčilen, a to mě obměkčilo. Pokračoval jsem tedy ve výkladu, jak to bylo s těmi sny: že jsem jméno Kateřina Lintonová nikdy předtím neslyšel, ale že mi přirozeně utkvělo v mysli, když jsem si je před usnutím tolikrát slabikoval, a že se pak zosobnilo v mé obraznosti, na kterou jsem ve snu neměl vliv. Heathcliff za mého výkladu ustavičně přešlapoval směrem ke kabinetu, až si tam uvnitř sedl na postel, takže jsem na něho už neviděl. Ale dobře jsem vytušil, podle nepravidelného a přerývaného dechu, že zápasí s nějakým neobyčejně mocným pohnutím. Chtěl jsem před ním milosrdně utajit, že jeho boj s citem slyším, a tak jsem se s nápadným hlukem dooblékal, podíval se na hodinky a zahájil samomluvu o tom, jak se ta noc vleče. „Ještě nejsou tři! A já měl s určitostí za to, že už je šest pryč. Tady se čas vůbec nehýbe. Nebo jsme šli spát už v osm?“

„V zimě vždycky v devět, ve čtyři se vstává,“ ozval se hostitel, jako by potlačoval vzlyk. A podle pohybu ruky, který jsem v nejasném obrysu zahlédl, si snad i utíral oči. „Pane Lockwoode,“ pokračoval, „jděte do mého pokoje! Dole byste takhle časně jen překážel. Já už mám po spaní, díky vašemu dětinskému poplachu.“

„Já také,“ odpověděl jsem. „Prochodím zbytek noci po dvoře a až se rozední, půjdu. Nebojte se, prosím, já vás už víc-krát svou návštěvou obtěžovat nebudu! Jsem nyní navždy vyléčen z bláhové snahy po lidské družnosti jak ve městě, tak na venkově. Rozumný člověk se omezí na společnost vlastní.“

„Povedená společnost,“ zasykl Heathcliff. „Vezměte si svíčku a jděte si, kam chcete. Já přijdu hned za vámi. Na dvůr ale nechoďte, psi jsou odvázaní. A v jizbě zas hlídá Juno – procházejte se na schodech a na chodbě, jinam nemůžete! No tak jděte! Jen pár minut a jdu taky.“

Poslechl jsem a vyšel z pokoje. Ale za dveřmi jsem se zastavil, nevyznal jsem se v těch úzkých chodbách. A tak se stalo, že jsem bezděky přistihl svého hostitele při zvláštním obřadu, který byl v podivném rozporu s jeho okázalou strohostí. Vrhł se na postel, vytrhl okenní hák a přitom propukl v nezadržitelný pláč. „Pojď přece domů! Pojď ke mně!“ vzlykal. „Pojď, Katko, pojď! Prosím tě – aspoň jednou se mi ukaž! Katko, duše moje drahá, ozvi se – pojď – aspoň tentokrát...“ Strašidla, jak známo, jsou nevypočitatelná – Kateřinin přízrak se nezjevil. Jen prudký nápor větru se sprškou sněhových vloček vtrhl náhle oknem dovnitř – a mně zhasl svíčku.

Odpouštěl jsem v duchu Heathcliffovi jeho potrhlost, neboť mě ten ztřeštěný výbuch žalu přesvědčil o tom, že nejspíš hluboce trpí. Raději jsem šel odtamtud. Že jsem vůbec poslouchal! A ten svůj hloupý sen jsem mu také nemusel vypovídat. Teď kvůli mně prožívá taková muka. Ale proč tolik trpí, to jsem nechápal. Sestoupil jsem obezřetně po schodech do přízemku a rozhodl se pro kuchyni vzadu, kde ještě

žhnuly v krbu oharky shrabané na hromádku. Zažehl jsem si od nich svíčku. Nic se tam nehýbalo, jen mourovatý kocour se vyhříval na popelu. Při mém příchodu se zvedl a nespokojeně zamňoukal.

Před krbem stály v půlkruhu dvě lavice. Natáhl jsem se na jednu a mourek vyskočil na druhou. Už jsme oba podřimovali, když do našeho zátiší vnikl první rušitel. Byl to Josef. Seštrachal se dolů po žebříku, který ústil do poklopu ve stropě – patrně se tudy chodilo do Josefovy podkrovní komůrky. Zamračil se dotčeně na plamínek v krbu, který jsem před chvílí rozdmýchal, shodil kocoura na zem, uvelebil se na jeho místě, vytáhl kratičkou dýmku a soustředěně si ji pěchoval. Mou přítomnost ve své svatyni považoval zřejmě za nestoudnost příliš očividnou, aby ji bylo třeba komentovat ještě slovy – mlčky dal dýmku do úst, založil ruce křížem a bafal. Dopřál jsem mu nerušené vychutnání vzácného požitku. Když vyfoukl poslední obláček dýmu, zhluboka si vzdychl, zvedl se a odešel s týmž důležitým výrazem, s jakým přišel.

Brzy nato jsem uslyšel lehké kroky a už jsem otevíral ústa na „dobré jitro“, ale zase jsem je zavřel a pozdrav raději spolkl, protože vcházející Hareton Earnshaw odříkával *sotto voce* své ranní litanie – přišel si totiž pro lopatu, aby odházel závěje před domem, prohraboval se v koutě mezi náradím a každý předmět, který se mu připlctl pod ruku, oslovoval řadou bohapustých nadávek. Nahlédl přes opěradlo mé lavice a pokrčil nosem: že bychom se měli pozdravit, to mu zřejmě ani na mysl nepřišlo – docela jako by tu místo mne seděl ten kocour. Vida, Hareton se chystá ven, usoudil jsem, že už mohu odejít i já. Zvedl jsem se z tvrdého lůžka a vykročil za ním. On ale vrazil lopatou do jiných dveří: z nartikulovaného zvuku, kterým tento pohyb doprovodil, jsem vyrozuměl, že mám jít tudy, chci-li se z kuchyně hnout.

Octl jsem se v jizbě. Obě ženy už byly vzhůru. Zilla rozdmychávala obrovským měchem oheň, paní Heathcliffová

klečela před krbem a při světle plamenů četla. Stínila si rukou oči před sálajícím žářem a podle všeho byla četbou zcela zaujatá. Jen občas odtrhla oči od knihy, aby vyplísnila hospodyně, když na ni dopadla sprška jisker, nebo aby odehnala psa, který se chvílemi s nemístnou přítulností pokoušel olíznout jí obličej. Heathcliff tam byl kupodivu také. Stál u ohně zády ke mně a dával co proto ubohé Zille, ale já jsem zastihl už jen konec bouřlivého výstupu. Nešťastnice musela každou chvíli nechat práce, aby si s hněvivým povzdechem otřela cípem zástěry oči.

Ve chvíli, kdy jsem vstupoval, odvrátil se od Zilly a osopil se na snachu.

„A ty, ty – mizerná –“ použil totiž přídomku, který je sám o sobě zcela nezávadný, asi jako husa nebo koza, nicméně v knihách bývá většinou vyjádřen pomlčkou. „Ty se tu budeš jen válet? Tady si každý musí na chleba vydělat, z milosti tě živit nebudu! Dáš ten krám pryč! Pracovat budeš! Já ti to spočítám, že tě tu musím mít do smrti na očích – slyšelas, děvko zatracená?“

„Dám ten krám pryč, stejně byste mi knihu vzal, tak nač se s vámi hádat,“ odpověděla mladá paní, zavřela knihu a hodila ji na židli. „Dřít se vám tu ale nebudu, můžete si nadávat, jak chcete – já si budu dělat jen to, co se mi líbí.“

Heathcliff napřáhl ruku a děvče mrštně uskočilo z dosahu – znalo asi dobře pádnost jeho pravice. Přičilo se mi přihlížet zápasu těchto dvou šelem, a proto jsem rázně vykročil ke krbu, jako bych se chtěl především ohřát a netušil, že jsem je zastihl uprostřed hádky. Hned se oba ovládli – alespoň věděli, co se sluší. Heathcliff vrazil zaťaté pěsti do kapsy, aby se vyhnul pokušení, a paní Heathcliffová ohrnula ret a uchýlila se do lenošky v nejzazším koutě, kde, věrná svému prohlášení, zůstala sedět až do mého odchodu jako socha. Já jsem se u nich už dlouho nezdržoval. Nepřijal jsem pozvání, abych s nimi posnídal, a sotva se začalo rozednívat,

vyklouzl jsem ven na čistý vzduch. Venku byl klid, ovzduší jasné, ale mrazivé jako průzračný led.

Když jsem docházel k zahradní brance, zavolal na mne hostitel, abych na něho počkal, že mě doprovodí přes bažiny. Dobře, že se mnou šel. Svah před námi byl teď jedno širé, bělostné, rozvlněné moře, a jeho povrch se nekryl se skutečnou podobou terénu pod ním. Jámy byly úplně zaváté – i ty haldy kamení a šterku z lomů, které mi ze včerejška utkvěly v paměti jako orientační body, zmizely beze stopy. Když jsem včera stoupal na Větrnou hůrku, míjel jsem na pokraji cesty, která vedla plání, řadu patníků, přibližně osm kroků od sebe. Zasadili je sem a obílili proto, aby lidé nesešli z cesty – jednak potmě, a také v zimě, kdy pod vysokou sněhovou pokrývkou splyne pevná cesta s okolními bažinami v jedinou rovinu. Dnes tu po nich nebylo ani památky, jen tu a tam nějaká špinavá skvrnka na sněhu. Můj průvodce mě musel neustále napomínat, abych se držel víc doprava nebo doleva, zrovna když jsem si myslel, že jdu přesně po zatáčkách cesty. Mnoho jsme už spolu nemluvili. U brány drozdovského parku se zastavil a řekl, že teď už zabloudit nemohu. Rozloučili jsme se jen krátkou úklonou a já vykročil rovnou kupředu, spoléhaje se, že si na tomto posledním úseku cesty poradím sám. V domku vrátného totiž zatím nikdo nebydlí. Od brány parku jsou to k domu dvě míle; já jsem ušel dobré čtyři. Sešel jsem z cesty, bloudil mezi stromy a zapadal po krk do závějí. Co jsem při tom zkusil, necht' posoudí ten, kdo na vlastní kůži něco podobného zažil. Co bych se o tom šířil – když jsem vcházel do domu, odbijelo dvanáct! Cesta z Větrné hůrky si tedy vyžádala hodinu na každou míli.

Moje rozšafná hospodyně – ta, kterou jsem převzal s ostatním zařízením – se vyřítila s celou svou svitou a nastalo bouřlivé vítání. Že prý mě už dočista oplakaly a teď se radily, kde by asi měly pátrat po mých ostatecích – přesvědčené, že jsem

ve včerejší sněhové bouři zahynul. Okřikl jsem je, aby s tím povykem přestaly, přece vidí, že jsem zas tady, a z posledních sil se dovlékl nahoru do patra. Byl jsem tak promrzlý, až mi srdce v těle tuhlo. Převlékl jsem se do suchého šatstva, chodil dobrou půlhodinu po pokoji, než se mi trochu rozproudila krev, a teď odpočívám v pracovně, slabý jako moucha. Ani to teplo z plápolajícího ohně a horká káva, kterou mi služebná donesla na posilněnou, mi nepomáhají.